

Nr 259.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående försäljning af förra kompanichefsbostället Makrismåla nr 1 i Kronobergs län; gifven Stockholms slott den 19 april 1912.

Under åberopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen medgifva,

att, sedan förra kompanichefsbostället 1 mantal Makrismåla nr 1 i Elmeboda socken af Kronobergs län blifvit fördeladt i tio i statsrådsprotokollet närmare angifna lotter, dels de med litt. B, C, D, E, F, G och H betecknade ägolorterna samt backstugan Nyadal må hvar för sig upplåtas enligt kungl. kungörelsen den 31 december 1909 angående förändrade grunder för åtgärder i syfte att åt mindre bemedlade och obemedlade bereda tillfälle att förvärfva egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar och med iakttagande af de i kungl. brevet till domänstyrelsen samma dag i fråga om tillämpningen af berörda grunder meddelade närmare bestämmelser, dels de med litt. Aa och Ab betecknade ägolorterna må hvar för sig å offentlig auktion till den högstbjudande försäljas under de i kungl. brevet den 29 maj 1874 omförmälda villkor med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1913.

De till ärendet hörande handlingar och kartor skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Alfred Petersson.

*Utdrag af protokollet öfver jordbruksärenden, hållet inför Hans
Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stock-
holms slott den 19 april 1912.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern STAAFF,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve EHRENSVÄRD,
Statsråden: PETERSSON,
SCHOTTE,
BERG,
BERGSTRÖM,
PETRÉN,
STENSTRÖM,
LARSSON,
SANDSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet Petersson, anförde vidare.

Under åren 1910 och 1911 har arrendeuppskattning hållits å förra kompanichefsbostället 1 mantal Makrismåla nr 1 i Elmeboda socken af Kronobergs län, hvilken egendom är för statsverkets räkning utarrenderad till den 14 mars 1913 mot årligt arrende af 1,000 kronor. Vid förrättningen har föreslagits styckning och försäljning af egendomen och har domänstyrelsen med underdånig skrifvelse den 29 mars 1912 underställt detta ärende Kungl. Maj:ts nådiga pröfning samt för sådant ändamål öfverlämnat ärendet rörande handlingar, däribland en af extra landtmätaren G. Norlin år 1910 öfver egendomen upprättad karta med beskrifning, styckningsförslag och handlingar angående ändring af samma förslag.

Af handlingarna inhämtas, bland annat, att egendomen, som är belägen 0.2 mil från Råfvemåla järnvägsstation, har en areal af 227 hektar 29.6 ar, däraf 36 hektar 78.6 ar tomter och åker, 23 hektar 36.1 ar äng och odlingsmark, 166 hektar 58 ar afrösningsjord och 56.9 ar impediment.

Å egendomen finnes en lägenhet, benämnd Hallatorpet, försedd med kronan tillhöriga åbyggnader, sex lägenheter bebyggda med innehafvarna tillhöriga hus och en backstuga Nyadal, hvilkens ägare bebor stugan och till den brukar ett mindre åkerstycke. Uppskattningsmännen hafva ansett, att alla dessa lägenheter äro lämpliga att upplåtas till egna hem. Då egendomen, efter fränsäljandet af lägenheterna, skulle ha en areal af 15 hektar 74.5 ar tomt och åker, 11 hektar 79.3 ar äng och odlingsmark samt 63 hektar 30 ar afrösningsjord, har det synts uppskattningsmännen, som om hufvudgården borde styckas i två ungefär lika stora lotter till försäljning.

Enligt styckningsförslaget skulle egendomen uppdelas sålunda:

Benämning och litt. å kartan	A r e a l														
	Tomt och åker			Äng			Afrösnings- jord			Impediment			Summa		
	har	ar	kvm	har	ar	kvm	har	ar	kvm	har	ar	kvm	har	ar	kvm
Aa, del af hufvudgården	8	52	90	8	01	10	34	84	10	—	23	50	51	61	60
Ab, d:o d:o	7	21	60	3	78	20	38	38	50	—	5	90	49	44	20
B, lägenheten Evedal	4	75	10	1	59	—	12	91	60	—	6	50	19	32	20
C, » Glasholmen	1	49	60	1	19	20	12	86	50	—	2	40	15	57	70
D, » Björkholmen	2	28	40	1	83	50	13	79	60	—	5	90	17	97	40
E, » Hallatorpet	1	51	90	1	61	60	17	70	40	—	—	—	20	83	90
F, » Gölatorpet	3	23	80	1	08	30	11	65	80	—	2	20	16	—	10
G, » Oxhagetorpet	2	79	90	1	30	50	12	47	60	—	5	—	16	62	—
H, » Kvarntorpet	4	67	10	2	94	70	11	93	90	—	5	50	19	61	20
Backstugan Nyadal	—	29	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29	30

Samtliga lägenhetsinnehafvare hafva förklarat, att de önskade köpa sina lägenheter, därvid innehafvaren af Hallatorpet hemställt, att kronan måtte genom en afverkning minska skogsbeståndet på lägenheten, så att köpeskillingen kunde nedsättas till ett för honom lämpligare belopp än det ursprungligen åsatta 5,100 kronor.

Jägmästaren, som värderat skogstillgången å egendomen till 22,291 kronor 75 öre, har icke haft något att erinra mot egendomens försäljning på föreslaget sätt samt meddelat, att å Hallatorpet och Oxhagetorpet kronan lämpligen kunde afverka respektive omkring 500 och 200 kubikmeter skog, utan att torparna därefter komme att lida brist på nybyggnads- och husbehovsvirke.

Öfverjägmästaren, som tillkännagifvit, att ingen anledning förefunnes att för något skogsväsendets ändamål bibehålla egendomen eller någon del däraf i kronans ägo, har mot saluvärderingen af skogen anmärkt, att på grund af de goda afsättningsförhållandena värdet å barrskogen kunde höjas med 20 procent.

På grund af hvad jägmästaren anført har afverkning företagits med 485 kubikmeter å Hallatorpet och 200 kubikmeter å Oxhagetorpet, hvarigenom skogsvärdena nedbragts med respektive 2,760 kronor och 1,175 kronor i runda tal.

Saluvärdena å lotterna hafva, med iakttagande af den af öfverjägmästaren föreslagna höjningen af värdet å barrskogen och med iakttagande af värdeminskningen genom den företagna afverkningen å Hallatorpet och Oxhagetorpet, uträknats sålunda:

För litt. Aa, del af hufvudgården, kr.	14,410,	däraf för skog kr.	5,948.
» » Ab, » » » » » »	12,610,	» » » » » »	6,552.
» » B, Evedal..... »	2,850,	» » » » » »	835.
» » C, Glasholmen..... »	2,950,	» » » » » »	1,762.
» » D, Björkholmen..... »	2,700,	» » » » » »	1,307.
» » E, Hallatorpet..... »	3,045,	» » » » » »	1,494.
» » F, Gölatorpet..... »	3,170,	» » » » » »	1,603.
» » G, Oxhagetorpet..... »	2,985,	» » » » » »	1,123.
» » H, Kvarntorpet..... »	2,655,	» » » » » »	833.
» Nyadal..... »	120,	» » » » » »	—
Summa kr. 47,495.		Summa kr. 21,457.	

Egendomen, som är taxeringsvärderad till 27,300 kronor, har åsatts ett arrendevärde af tillhopa 1,148 kronor.

Kungl. Maj:ts befallningshafvande har biträdt uppskattningsmännens förslag.

Landtmästeristyrelsen har meddelat, att hinder mot ägostyckning af ifrågavarande egendom icke föreligger.

Jämväl domänstyrelsen har tillstyrkt uppskattningsmännens förslag.

Under åberopande af hvad sålunda i ärendet förekommit, hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte i nådig proposition föreslå Riksdagen medgifva,

att, sedan egendomen blifvit fördelad i tio lotter i öfverensstämmelse med förberörda förslag, dels ägilotterna litt. B, C, D, E, F, G och H samt backstugan Nyadal må hvar för sig upplåtas enligt nådiga kungörelsen den 31 december 1909 angående förändrade grunder för åtgärder i syfte att åt mindre bemedlade och obemedlade bereda tillfälle att förvärfva egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar och med iakttagande af de i nådiga brefvet till domänstyrelsen samma dag i fråga om tillämpningen af berörda grunder meddelade närmare bestämmelser, dels ock ägilotterna litt. Aa och Ab må hvar för sig å offentlig auktion till den högstbjudande försäljas under de i nådiga brefvet den 29 maj 1874 omförmälda villkor med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1913.

Till denna af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnade, att proposition i ämnet af den lydelse, bilaga — — — till detta protokoll utvisar, skulle till Riksdagen aflåtas.

Ur protokollet:

Curt Rothlieb.
